

Az általános iskolákban:

Több mint 125 ezer első osztályos „startol”

Az új oktatási év rendjéről

Nem végleges adatok szerint az 1971-72-es oktatási évben az általános iskolai tanulmányait kezdő kisdiákok száma 126 000 lesz. A különböző típusú középiskolák első évfolyamaiba az általános iskolát ideán végzetek közül 55 800 fiatal iratkozott be nappali tagozatra. Előzetes számítások alapján — amint a Művelődésügyi Minisztérium illetékesei elmondották —, a középiskolákban nyíló első osztályok száma 1600—1700 között alakul. Ebből a szakiskolákban 830, a gimnáziumokban 800 osztály nyílik. A gimnáziumi első évfolyamokból 360 szakosított, a többi általános tantervű lesz.

Az általános iskolai tanulócsoporthoz létszámának kialakításánál már figyelembe veszik a művelődésügyi miniszter utasítását, amely

egyebek között kimondja: egy osztályon belül vidéken 15—40, Budapesten 20—40 tanulóval álló csoport szervezhető. A létszám ennél alacsonyabb, illetve magasabb nem lehet. Ettől csak ott térhetnek el, ahol a felső tagozat egyes évfolyamainak tanulói — a szakrendszerű oktatás fenntartása érdekében — egy-egy tanulócsoporthoz tartoznak. Azokban az osztályokban, ahol a felső tagozatos gyerekeket már szakrendszerben tanítják, és közben a tanulók létszáma átmenetileg csökken — a szakrendszerű oktatás fenntartása céljából —, akkor sem szabad a csoportokat összevonni, ha a létszám 15, illetve 20 alatt van, de a tizet meghaladja.

A szakrendszerű oktatás továbbfejlesztése érdekében a miniszteri utasítás ki-

mondja, hogy a körzetesítés kiterjesztésével fokozatosan meg kell szüntetni az alsó és felső tagozatos tanulókból alakított összevont csoportokat (osztályokat). A rendelkezés célja, hogy a szétszórta településeken működő iskolák tanulói számára is biztosítsák a korszerű oktató-nevelő munka feltételeit.

Az 1971-72-es tanév rendjéről kiadott miniszteri utasítás alapján a szorgalmi idő az iskolákban változatlanul két fél évre oszlik. Az első fél év szeptember első munkanapján kezdődik, és a téli szünet utolsó napján ér véget. A második fél év a téli szünet követő első munkanapon kezdődik, és a rendtartásokban előírt napon zárul.

A tanévnyitói értekezletre az általános és a középiskolákban egyaránt augusztus utolsó hetében kerül sor.

Hús és zöldség
Tények a megye mezőgazdaságáról

Ismert a mondás: nem csak kenyérről él az ember... Lássuk, környezetünkben hogyan is állunk a kenyér mellé valóval. A mezőgazdaságban megművelt föld területe sajnos állandóan csökken — olvashatjuk a legkülönbözőbb kiadványokban. Az idén májusban például Csongrád megyében 2,5 ezer holddal kevesebb volt a megművelt földterület, mint öt évvel ezelőtt. Ezen belül a szőlőterület évente 4—5 százalékkal, összesen 5 ezer hektárral csökkent. A korábbi telepítések csaknem teljes egészében termőre fordultak, de jelentős mértékű volt a kipusztulás és kivágás, viszont újabb telepítés alig történt.

Magas termelői költségek

A szakemberek azt mondják, hogy kedvezően változott környezetünkben a vetésszerkezet. Búzából többet, rozsából és őszi árpából kevesebbet vetettek, mint egy évvel korábban. A kukorica vetésterülete jelentősen megnőtt. Ettől függetlenül nem tarják szerencsésnek, hogy kisebb a szőlő- és nedvdús akarmánytermő terület, s ez ellentmond az állattenyésztés-fejlesztési terveknek. A kisebb tápértékű takarmányfélések vetésterületének csökkenésével nem járt együtt a fehérjékben gazdagabb pillangósok területének növekedése.

A szántóföldi zöldségfélék vetésterülete sem úgy alakult, ahogyan azt előre elhatározták, illetve elvárták volna a gazdaságoktól. A csökkenés csaknem teljes mértékben a vöröshagyma termesztésében történt, amelynek termelési és agrotechnikai problémái jelenleg is megoldatlanok. Fékezik a zöldségtermelés kívánatos ütemű növekedését a viszonylag magas termelői költségek, s a forgalmazás hiányosságai. A nagy lendülettel elkezdődött növényház-építkezés — főleg anyagi okok miatt — megtorpan. Érdekes ellentmondás, hogy az előbbiekől függetlenül az idén május végén mégis 75 százalékkal több növényház, illetve 21 százalékkal több fólia alatti termelést folytattak Csongrád megyében, mint egy évvel korábban. De — s itt található a legjobban zsebbevágó hatás — a tavalyinál lényegesen jobb zöldség-terméseredmények és a bősé-

ges kínálat ellenére a fogyasztói árak viszonylag magasak voltak.

Kolbász, szalonna, sonka

Egy mondattal így lehetne jellemezni környezetünk állattenyésztésének alakulását: a sertés- és a baromfiállomány növekedett, a szarvasmarha-állomány stagnált, a juhállomány csökkent tavaly. Tehát hurkára, kolbászra, sonkára, zsírra és szalonnára számíthatunk. Sőt jó közgazdasági érzékre vall, hogy a Szeged környéki gazdaságokban nem csupán a csirke- és a tojás-termelést növelik, hanem a baromfiállományon belül a liba és a kacsza részaránya egészen nagy.

A sertésállományról június végén mintegy 100 ezerrel több sertést tartottak a megyében (539 ezer darabot), mint a korábbi évek hasonló időszakában. A kocaállomány március óta is tovább nőtt — jelenleg közel 41 ezer darab —, ami az állomány stabilizálására, esetleg további növekedésére nyújt lehetőséget. Az úgynevezett sertés-ciklusok eddigi tendenciája szerint ebben az esztendőben tetőzik az állomány, s a jövő évtől kezdve visszaesésre lehet számítani. Bár a jelenlegi állomány összetétele — az utóbbi évek gazdaságpolitikai intézkedése nyomán kialakult közgazdasági körülmények miatt — mérsékeltabb csökkenést, illetve annak eltolódását is lehetővé teszi. A kedvezőtlen takarmányhelyzet viszont ezzel ellentétben hat. A termelőszövetkezetek takarmánykészletét például a múlt évnek fele sem volt június végén.

A sertésállomány legkisegebb részét az állami gazdaságokban — állapítják meg a szakemberek —, a térszervezetekben, illetve a gazdaságokban. A tenyésztés és a hizlalás költségei is magasabbak a termelőszövetkezetekben, mint az állami gazdaságokban, s az ideai első fél évben még romlottak is a tavalyi költségekhez képest.

Liba, kacsza, pulyka

Amint említettük, a baromfiállomány összetétele szerencsésen változott a

„nagytestűek” javára. Ebben a változásban elsősorban a közgazdasági szabályozóknak van szerepe, mivel változtak az árak is. Az elmúlt hónapban 300 ezer darab liba, kacsza és pulyka volt a megyében, az öt év előtti 118 ezerrel szemben. A pecsenyekacsza és pulyka mellett mind nagyobb jelentősége van a nagyüzemekben is a libahizlalásnak, amely igen jövedelmező a drága libamáj miatt.

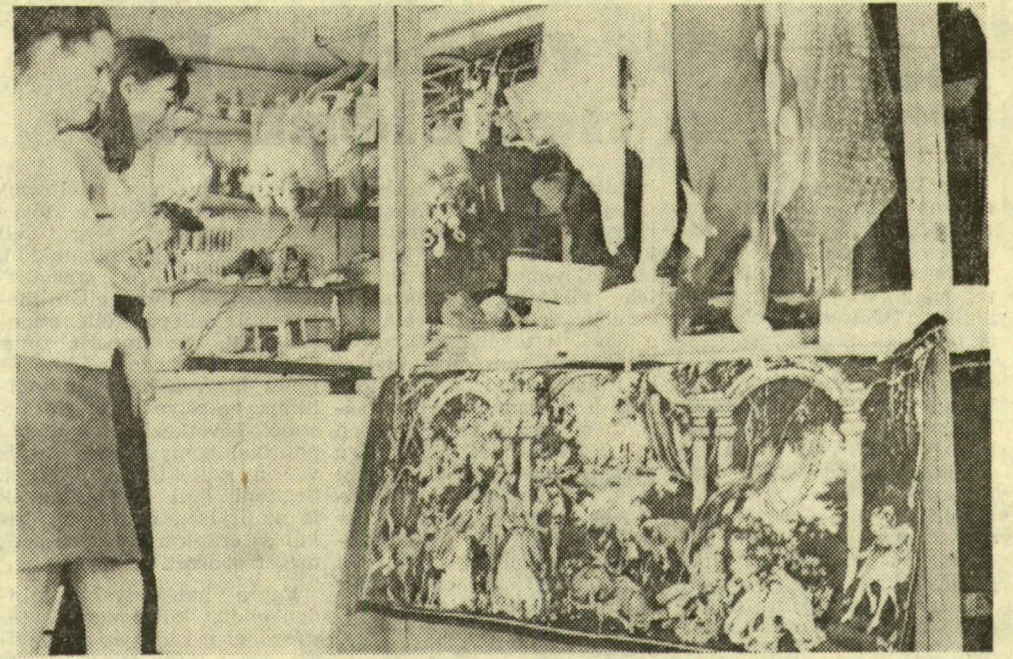
S végül a szarvasmarhatenyésztésről: stagnál, nem fejlődik a kívánt mértékben. Az állomány — kisebb átmeneti növekedés után — ezer darabbal csökkent egy év alatt, s jelenleg 92 ezer darab szarvasmarhatartónak számon a megyében, amiből 38 ezer darab a tehén. Az állomány a nagyüzemekben is egyhelyben topog, s a hozamok is igen mérsékelték, gyengébbek a korábbiaknál. Egy tehén átlagos tejtermelése az idei első félévben 20—25 százalékkal kevesebb volt, mint tavaly, csökkent a borjúszaporulat is, nőtt az elhullás mértéke, s a vágóállat-értékesítés kis mértékben visszaesett.

A juhállomány évek óta tartó csökkenése mind a nagyüzemekben, mind a kisgazdaságokban tovább tart. Ezért kár, mert a bárány kereset a külföldi piacon, de idehaza is szívesen vásárolnak az emberek egy kis báránypörköltnek valót. De miért csökken a juhállomány? Azért, mert a rét- és legelőterületek fokozatosan romlanak, s amint előbb is említettük a szarvasmarhatermelés visszaesett, s így ezek a tényezők befolyásolják a juhállomány növekedését.

G. I.

Térképészeti kiállítás

Kedden a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában nagyszámú magyar és külföldi közönség jelenlétében ünnepélyesen megnyitották az Országos Földügyi és Térképészeti Hivatalt, a Nemzetközi Földrajzi Unió magyar nemzeti bizottsága és a Magyar Földrajzi Társaság által a

Piaci levegő

Kolbászszag kanyarogja körül a teret. Valahonnan a déli oldalról indul, a szellő átsodorja az asztalok felett, egészen a nylonzacskós néniig, aki felélénkülve színpant egyet a valódi, a hamisítatlan piaci levegőből. Csak a sárgadinnye- és őszibarackillattal nem tud megbirkózni a kolbászé, inkább a Marx tér Walt-Streetjén áramlik végig, elcsalogatva a kések, pulóverek, játékok között válogató vevőket.

Csak a gyereket nem tudja. Makacsul ráncigálja anyját a tükrökkel, indián- és egyéb fegyverekkel villogó, meseillatú bódévilágnak kinálkozó kirakodóvásárhoz, ahol igazán idilli a kifizartolt revolvertök leng a műanyagtűs puska mellett. Mert szép ám a játékbolt is, ahol üveg alatt s elérhetőenül kacérkodnak a katonák, babák, vasúti kocsiak, tankok és kitalicskák, de mégis ez az igazi. Itt legyen bátor, aki válogatni tud.

TÁRCA-SZEX

Minden napi vásár az egy-máshoz fölteszkedő bódékkal zsúfolt utcácska. Gyönyörű és törölközők, pajkosan lengő fehérnemű és virágocskák áhítózó cserepek, hajdani lisztekét visszaállmodó sziták, ablak és képek keretek. Az idekanyargó kolbászillat ennek közepén csap össze a lángoséval és a sült haléval. Ezernyi ember: a kereskedő sem trónol tehát gazdaggá terített pultja mögött, az ajtóban áll, kínálni készen.

S néha a pült mögé a feleségének: „Tegyel ki újra paprikát is. Látod, hogy viszik.” Amiből természetesen nem kell arra következtetni, hogy ebbe az utcácskába is betörték a zöldség-gyümölcs kereskedők. Az idegeket leszámítva, mindenki tudja, hogy ezúttal vevőkre talált néhány műanyag-gyümölcs. Primőr-időben árban fel is veszi a versenyt az igazival. Ilyenkor aztán lehet a háziáldással is készülni, mert ismerni kell a vevők ízlését: akinek igazi giccs kell, az itt mindent megtalálhat. A szarvasokat

tiszta forrás nélkül, konyhába való szivrepesztő jelmondatot: hogyszongya „Piros rózsák beszélgetnek”... „Nékem olyan asszony kell...”

És senki sem botránkozik meg azon, hogy a nőtával végigkanyarított falvédőn nem világsztárokat lát a „nékem ilyen asszony kell” dicsekvés alatt. Különböző azokból is van elég. A Marx téri üzlet-utcácska feltalálta a szexet is: irattárcákon lengén, alig vagy éppen sehogyan sem öltözött s nem mindennapi idomokkal rendelkező színes hölgyek kacérkodnak, vagy éppen premier plánná táruló arccal incselkednek. Akinek kacsintó tárcára van szüksége, az nem is megy el innen üres kézzel.

FEKETE KENDŐ

Ahogy a forrósga előnti a piacot, úgy fogy a vevő is. Kiürült kosarait felkaroló asszony válogat a gyűrűk között. Fia félénken próbálgatja a csillogó portékát, tán kicsi lesz. Tizenegynéhány éves, jó, ha már megszokja az ujjá a gyűrűt. A kendoárus meglepődve áll föl székeréről: két tinédzser háborgatja nyugalmát, fekete kendőt kérnek. Aztán mégse születik vásár, vissza lehet ülni az árnyékba, várni a jobb szerencsét.

Nincs jó napjuk az ezüstösen villogó brosstűknek sem: egy árva Katica, Juci, Piroska sem vetődik erre most, hogy megvegye a becenevével felékesített holmit. Hiába: változnak az emberek is. A legtöbben a

kirakatos, valódi üzlettelé várszolt kozmetikai boltba igyekeznek, meg a külföldi ingpulóverek és egyéb inycségek mellett frottír forronadrágokat kínálgató áruda ablakához.

Virágcserpepi mögött idős néni kezeskedik, nem zavarja senki az álmát. Nyugodtan lehet újságot olvasni is, az árusokkal itt-ott ismerősök trécselnek. A csöndet néha idegen szavak törrik meg: külföldiek sétálnak kíváncsian végig egzotikumra vágyva. De hát: mi ez egy olasz vásárhöz képest? A pultok mögé behúzódva, nem vetnek ügyet sem rájuk a boltosok. Ami ma megmaradt, majd elkél holnap.

Először a tulipános ábrások akasztódnak le, aztán a kendők. Eltűnnek a háziáldások, a bódék, belsejében a műanyag virágok. Piros arcú asszonyok, rokokó-hölgyek és vadászok. Az utca végén már rég bezárultak az ablaktámlák, otthon folytatja majd szundikálását a hősegtől elbágyadt néni. Kulcsok zörögnek, ahogy majd holnap hajnalban új reménykedéssel: hogy gazdájára talál a bicska, a szita, a fekete kendő. Erre a legény lel rá, arra a „nékemolyankell” asszony, amarra az a kislírt szemű, akinek messze lenne a városi bolt.

A hazaindulók megkönnyebbülve kémlelik az eget: igaz, hogy felhősödik, de ma délelőtt a vevőkergető eső elmaradt. Éjszaka nem lenne rossz. Kiseb lenne a forrósga a cifra utcácskában.

Veress Miklós

Aratják a kenderet

Jó közepes termést várnak a gazdaságok

Az ország délfelekvésű megyéiben — az Alföldön és a Dunántúlon egyaránt — a gazdaságok zömében hozzájárult a kender aratásához — a Szegedi Rostkikészítő Vállalat mezőgazdasági osztályának jelentése szerint. Szakemberek becslése szerint a kombajn-egy-egy gépre körülbelül nyolcvan-kilencven hold termésének levágása vár.

Már most megállapítható, hogy eredményesek voltak a vegyszeres lombtalanítási kísérletek, amelyek kilenc gazdaságban nagyüzemi mértékben alkalmazták. A repülőgépekről permetezeti vegyszer hatására valóságos megperzselődött, lehullott a felesleges levélzet. A vegyszeres lombtalanítás nagyobb arányú elterjedésének egelőre még gátat szabnak a magas költségek.